

העצים שלי בתל אביב יפו

עריכה ראשית וצילום
אבי לוי | רכז פיתוח נוף, האגף לשיפור פני העיר

כתיבה ועריכה
אבי לוי | רכז פיתוח נוף, האגף לשיפור פני העיר
חיים גבריאלי | אגרונום בכיר, האגף לשיפור פני העיר
מיכל נהרי | אגרונומית, האגף לשיפור פני העיר

עיצוב גרפי והבאה לדפוס
מירי גואטה | מעצבת גרפית, הוצאה לאור, אגף ארגון ותקינה

עריכה לשונית
ד"ר ציפורה שפירא

תרגום לאנגלית
מרילין פפר

צוות הפקה
שמוליק קצלניק | מנהל האגף לשיפור פני העיר
מושית לוסטיג | לשכת הדובר
אלמוג כהן | לשכת הדובר
שרי ישראלי | מנהלת הטקס והאירועים
טליה גלעם | ע. מנהלת מחלקת הטקס והאירועים
גיל קליין | מנהל התחנה
רויטל יוסבלום | מחשוב האגף לשיפור פני העיר
נתי אברהם | מנהל ההוצאה לאור, אגף ארגון ותקינה

הדפסה: דפוס וכריכיית מאירי בע"מ

תודות
לשכת ראש העירייה
איסי וינטר | מנהלת מרכז ענב

תמונות הכריכה
חזית: פיקוס בנגלי, המושבה האמריקנית - גרמנית
גב: פיקוס מעוקם, גן העצמאות

Tel Aviv-Yafo's look is undergoing constant change. Its streets are being overhauled, its infrastructures are being replaced, paths are being paved, old buildings are being restored - and the city keeps on growing, taking on a renewed and more polished demeanor. While Tel Aviv-Yafo is in the midst of such a building momentum, it is often very easy to forget about nature. Left with little or no choice, large cities around the world are drawing away from nature, but we believe it is possible to conserve its values in the city and must make the needed effort to do so.

In the past ten years the Tel Aviv-Yafo Municipality, through the City Beautification Division, has planted about 50,000 trees which joined the more than 60,000 trees already growing in the open public spaces. This has meant an invaluable addition of color to the city. Although also known as the 'White City' - Tel Aviv-Yafo is not willing to forgo its different hues of green, and we all benefit from the outcome. The multiplicity of trees in the city improves its air quality, somewhat cools its climate, and enriches the quaint corners and shade under which memories and experiences are fashioned.

In this book you'll be able to read the stories of 29 trees, whose roots are deeply embedded in the city's history. All the trees in Tel Aviv-Yafo have a place of honor, and all of them are an integral part of its landscape. But here we are dealing with a chosen few - a unique and extraordinary group of trees, between whose boughs ancient tales are hidden, beautiful memories unfold, and surprising details are revealed.

Take, for the example, the cork oak in Rabin Square, which is the only one of its kind in the city, the Washington palms on HaShefeyla Street that were brought here at the end of the 19th century and were part of the path leading to the entrance of the 1920s fairgrounds, or the Euphrates poplar at Ganei Yehoshua Park, located next to the Rock Garden, which grows horizontally and all 15 meters of its length extend across the lawn and, on occasion, are supported by it.

I invite you to become familiar with these special trees, and you'll see for yourself just how strong and deep-rooted they are in the past and future of this city.

Yours,
Ron Huldai
Mayor of Tel Aviv-Yafo

פניה של תל-אביב-יפו משתנות בלא הרף. רחובותיה מתחדשים, התשתיות בה מוחלפות, שבילים נסללים, בניינים ישנים משתקמים, והעיר צומחת ונבנית, מתחדשת ומשתכללת. כאשר תל-אביב-יפו נמצאת בתנופת בנייה שכזאת, קל מאוד לשכוח את הטבע. בכל העולם הערים הגדולות מתרחקות בלייב בררה מן הטבע, אך אנו בדעה, שאפשר לשמור על ערכי הטבע בעיר, וחיילים להתאמץ ולעשות זאת.

בעשר השנים האחרונות נטעה עיריית תל-אביב-יפו, באמצעות האגף לשיפור פני העיר, כ-50 אלף עצים, שהצטרפו ליותר מ-60 אלף העצים הגדלים בשטחים הציבוריים הפתוחים. מדובר בתוספת צבע בעל ערך לעיר. תל-אביב-יפו - "העיר הלבנה" - אינה מוותרת גם על הגוונים הירוקים שלה, ומן התוצאה כולנו נהנים. ריבוי העצים בעיר משפר את איכות האוויר בה, מצנן מעט את חומה ומעשיר את פינות החמד והצל, שתחתן נרקמים זיכרונות וחוויות.

בספר זה תוכלו לקרוא את סיפורם של 29 עצים, ששורשיהם נטועים עמוק בהיסטוריה של העיר. לכל העצים בתל-אביב-יפו שמור מקום של כבוד, וכולם משמשים חלק בלתי נפרד מתמונת הנוף שלה. אבל כאן אנו עוסקים בנבחרת - בקבוצה ייחודית ויוצאת דופן של עצים, שבין ענפיהם חבויים סיפורים עתיקים, מתגללים זיכרונות יפים ונחשפים פרטים מפתיעים.

הנה למשל, עץ אֶלון השעם שבכיכר רבין, שהוא היחיד מסוגו בעיר; עצי הווינגטוניה שברחוב השפלה, שהובאו לכאן בסוף המאה ה-19 והיו חלק משביל הכניסה למרכז הירידים של שנות ה-20; או צֶפְצֶפֶת הפֶּרֶת השוכן בגני יהושע, ליד גן הסלעים, הגדל בגידול אופקי, וכל 15 המטרים של אורכו נמשכים לאורך המדשאה, ולעתים אף נתמכים בה.

אני מזמין אתכם להתרשם מן העצים המיוחדים האלה ולהיווכח, עד כמה הם חזקים ומושרשים בעברה ובעתידה של העיר הזאת.

שלכם,
רון חולדאי
ראש עיריית תל-אביב-יפו

העצים בתל-אביב-יפו

ואלה הנתונים על העצים והגנים ברחבי תל-אביב-יפו :
מספר עצי הרחוב - 31,400
מספר העצים בשטחים הפרטיים כ - 110,000
מספר העצים בשטחים ציבוריים פתוחים - 65,700
מספר העצים במוסדות החינוך - 14,500

מספר העצים בעיר תל-אביב-יפו - 221,600

מספר הדונמים של השטחים המגוננים בעיר, כולל שטחי גני יהושע - 10,300 דונם.

במהלך השנים הלכה העיר והוריקה, ומתוך כך נוצר אקלים נוח להתפתחות בעלי חיים שונים, המעשירים את המגוון הביולוגי בעיר.

אחד העצים הוותיקים המאפיין את העיר הוא עץ פיקוס השקמה. השקמה היא עץ גדול ומרשים, המאריך ימים ומגיע בקלות לתוחלת חיים של מאות שנים.

עצי השקמה הגיעו לארץ ישראל לפני אלפי שנים מצפון אפריקה. מאחר שהעץ הזה אינו מייצר זרעים בארץ, הוא אינו מסוגל להתרבות בהתרבות עצמאית, ולכן את כל השקמים בארץ שתלו בני האדם. לשקמים הוותיקים יש יופי מיוחד: הם בעלי נוף רחב, גזעים וענפים מאסיביים ושורשים מרשימים. לעתים, בהיותם שריד היסטורי, הם מעידים על יישוב כפרי עתיק או על דרך היסטורית שעברה במקום, כמו בתי קברות ישנים וכו'.

בעיר תל-אביב-יפו פזורים עצי שקמה בוגרים, מקצתם בני מאות שנים, עוד מימי טרום-העיר.

בספר הזה יסופר על ארבעה אתרים, שבהם נוכל להתפעל משקמים בוגרים ומרשימים.

המצאותם של העצים בעיר תורמת רבות לאיכות חיי התושבים. התרומה מתבטאת בתחומים רבים מאוד כגון יצירת צל והורדת טמפרטורה, שיפור מראה הרחוב, קליטת פית, עשן, אבק ומזהמים אחרים מן האוויר ושחרור חמצן לאוויר וכד'.

עם זאת, לפעמים העץ גם מהווה מטרד, אבל כיוון שיתרונותיו רבים כל כך, מטפחים אותו ושומרים עליו.

החוקים שנקבעו לטובת הגנת העצים בעיר הם:

פקודת היערות 1936, תקנות היערות 1960,

חוק עזר לתל-אביב-יפו (עקירת עצים) 1980

חוק התכנון והבניה (סעיף 183) 2008

חוק לתיקון פקודת היערות (מספר 5) 2012.

לפי חוקים אלה כל העצים מוגנים, גם בשטחים הפרטיים וגם בחצרות בניינים משותפים.

יתר על כן, לפני כריתתם יש לקבל היתר בכתב מפקיד היערות של תל-אביב-יפו.

הדרך הטובה ביותר לשמור על העצים ולטפחם היא להכירם וללמוד את אורח חייהם, להכיר ולהבין את תרומתם לסביבה ועוד.

גישה חינוכית זו תביא את הטבע עד מרפסת ביתנו.

בראשית ימיה הייתה תל-אביב מכוסה חולות ודלת צמחים ועצים. במהלך השנים נבנתה העיר ונשתלו בה צמחים, ועצים, בעיקר בחצרות הבתים.

נוסף על כך הקימה העירייה פארקים, גנים, שדרות, איי תנועה, חורשות ופסי ירק ושתלה עצי רחוב רבים.

במהלך עשר השנים האחרונות נטעה עיריית תל-אביב-יפו באמצעות האגף לשיפור פני העיר 50,000 עצים חדשים, המתווספים ל-60,000 הקיימים בה.

Trees in Tel Aviv-Yafo

The existence of trees in a city contributes significantly to the quality of life of its residents. This contribution is articulated in many different ways, such as creating shade and cooling the outdoor temperature, improving the look of the street, absorbing soot, smoke, dust and other air pollutants, releasing oxygen into the air, etc.

However, trees can occasionally be a nuisance as well. But due to their many merits, we nurture and safeguard them.

The laws in place that are designed to protect the trees in the city include:

The Forest Ordinance-1936, Forest Regulations-1960

Tel Aviv-Yafo Bylaw (Uprooting Trees)-1980

Planning and Building Law (Section 83c)-2008

Law Amending the Forest Ordinance (Number 5) 2012

All trees are protected under the above-cited laws, including trees found on private property and in the yards of apartment buildings. Furthermore, a written permit must be obtained from the Forest Clerk at the Tel Aviv-Yafo Municipality before any tree can be cut down. The best way to safeguard and cultivate trees is to get to know them and learn about their way of life, become familiar with and understand their contribution to the environment, etc.

Adopting this educational approach will bring nature to our doorsteps.

In its early days, Tel Aviv was covered by sand and had few trees and little vegetation.

Over the years the city was built up and many trees and plants were planted, primarily in the yards of homes.

The Municipality also established parks, gardens, boulevards, traffic islands, groves, and strips of greenery in every available spot and planted many street trees.

During the past ten years the Tel Aviv-Yafo Municipality, through the City Beautification Division, has planted about 50,000 new trees which join the 60,000 trees already growing in the city.

Some data pertaining to trees and gardens throughout Tel Aviv-Yafo appear below:

The number of street trees – 31,400

The number of trees on private property - approximately 110,000

The number of trees in open public spaces – 65,700

The number of trees in schoolyards – 14,500

The number of trees in the city of Tel Aviv-Yafo – 221,600

The amount of cultivated acres in the city, including Ganei Yehoshua Park: 2,575

The city has become green over the years, creating a climate that is conducive to the development of different animals which enrich Tel Aviv-Yafo's biological diversity.

The ficus sycomorus is one of the oldest species found in the city.

It is a large, handsome and long-lived tree that can easily thrive for several hundred years.

The ficus sycomorus first came to the Land of Israel thousands of years ago from North Africa. Because they do not produce seeds in this country, they are unable to propagate independently. All ficus sycomorus trees in Israel have therefore been planted by human beings. The old trees are unique: they have a wide canopy, massive trunks and boughs, and impressive roots.

As relics of history, they can occasionally testify to the existence of an ancient rural settlement, historic road that passed through the area, old gravesites, etc. Mature ficus sycomorus trees can be found throughout the city of Tel Aviv-Yafo, some of which are hundreds of years old and date back to the period before the city was founded. This book will talk about four sites where we can marvel at mature and stately ficus sycomorus trees.

Ficus benghalensis - Banyan

פיקוס בנגלי

Family

Moraceae

Origin

India and the tropical areas in Southeast Asia

Location

Gan Hameyasdim – A garden opposite
1 Uri Zvi Greenberg Street

Characteristics:

The ficus benghalensis is a large and sturdy evergreen resistant to disease and pests.

The tree produces many aerial roots, particularly when it grows in humid areas.

They thicken into woody trunks that take root in the ground, thereby supporting the tree's spread across an especially wide area.

Banyans are long-lived trees, and the mesh of their aerial roots and trunks creates a unique and splendid sight.

תותיים

משפחה

הודו והאזורים הטרופיים של דרום מזרח אסיה

מקור

גן המייסדים - רחוב גרינברג אורי צבי,
מול בית מספר 1

מיקום

תכונות:

פיקוס בנגלי הוא עץ ירוק-עד גדול וחזק ובעל עמידות במחלות ובמזיקים. העץ מצמיח שורשי אוויר רבים, בעיקר כאשר הוא גדל באזורים לחים, ואלה מתעבים לגזעים המשתרשים בקרקע ובתוך כך תומכים בהתפשטות העץ על שטח רחב במיוחד.

העץ מאריך ימים, ומערכת שורשי האוויר וגזעיו יוצרים מופע ייחודי ומרשים.

Taxodium distichum - Bald cypress

טקסודיון דו-טורי

Family

Cupressaceae

טקסודיים

משפחה

Origin

Southeast USA and Mexico

דרום מזרח ארצות הברית ומקסיקו

מקור

Location

Opposite 75 Moshe Sneh Street

רחוב משה סנה, מול בית מספר 75

מיקום

Characteristics:

A large, uncommon tree with a distinctive stately look with its weeping boughs and leaves. A semi-deciduous tree, whose foliage often emerges in different shades of red. It is popularly known as the swamp cypress.

When mature, the bald cypress has a very imposing and decorative trunk.

The tree on Moshe Sneh Street is particularly large and impressive. It used to be located at the municipal greenhouse, which also gave the name to a new neighborhood founded in the 1990s.

תכונות:

עץ גדול, אינו נפוץ, בעל מראה ציורי בולט, ענפיו ועליו בכותיים, העץ נשיר מותנה, לעתים עליו בגוני שלכת אדומים. שמו העממי - ברוש ביצות. לטקסודיון גזע דקורטיבי מרשים מאוד בבגרותו.

העץ שברחוב משה סנה גדול ומרשים במיוחד, ובעבר היה ממוקם בתחום המִשְׁתֶּלֶה העירונית, שגם העניקה את השם לשכונה החדשה בשנות התשעים של המאה העשרים.

Ficus sycomorus - Sycamore fig

פיקוס השקמה

Family

Moraceae

Origin

Tropical Africa

Location

60 Alexander Argov Street

תותיים

משפחה

אפריקה הטרופית

מקור

רח' ארגוב אלכסנדר 60

מיקום

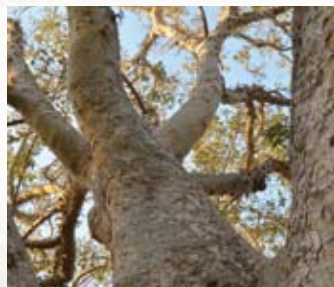
There are three ancient sycamore figs at this location, growing in a large pit where a substantial amount of rainwater accumulates.

The area was originally earmarked for construction.

Further to an initiative by the City Beautification Division, its land use designation was changed, the site of the future buildings was moved to another location, and it became an open public area.

במקום שלושה עצי שקמה עתיקים, הגדלים בבור גדול המנקז אליו מי גשם רבים.

האזור היה מיועד לבנייה, וביוזמת אגף שיפור פני העיר שונה ייעוד הקרקע, מיקום המבנים העתידיים הוזז, וייעוד השטח נהפך לשטח ציבורי פתוח.

Eucalyptus citriodora - Lemon-scented gum

איִקְלִיפְטוּס לִימּוֹנִי

Family Myrtaceae

משפחה הדסיים

Origin Australia

מקור אוסטרליה

Location Shoshani Garden - Ramat HaHayal

מיקום גן שושני - רחוב מרכוס דוד 15

Characteristics:

An evergreen that requires little water.

The leaves of this tree contain aromatic oils that release a lemon-like scent when crushed, explaining its common name.

It has a smooth, grayish-white bark, occasionally dotted with pinkish spots.

The lemon-scented gum is characterized by a very tall, upright trunk with hardly any canopy. Most of the canopy is found on the upper part of the tree.

A decision was made in 1958 to establish a neighborhood garden in Ramat HaHayal, named after Saadia Shoshani who was the city's former deputy mayor. The garden, situated on a large 20-acre hill, is surrounded by groves featuring different eucalyptus varieties.

תכונות:

עץ ירוק-עד, חסכן במים. בעלי האיקליפטוס הלימוני יש שמנים אתריים המפיצים ריח לימון, כשממוללים אותם, ומכאן שמו.

בעל קליפה חלקה בגוון לבן-אפרפר, לעתים בכתמי צבע ורדרדים. האיקליפטוס הלימוני מאופיין בגזע זקוף, הנישא לגובה רב. כמעט אין בו נוף עלים. עיקר הנוף נמצא בחלקו העליון.

בשנת 1958 הוחלט על הקמת גן בשכונת רמת החייל על שם סעדיה שושני, סגן ראש העירייה. הגן הוקם על גבעה גדולה בשטח של 80 דונם, והוא מוקף חורשות עצי איקליפטוס מזנים שונים.

Family

Salicaceae

Origin

Mediterranean area

Location

Ganei Yehoshua, next to the Rock Garden

ערבתיים

משפחה

אזור הים התיכון

מקור

גני יהושע, ליד גן הסלעים

מיקום

Characteristics:

A deciduous tree that grows in the wild in Israel, with grayish and yellowish-brown foliage, giving it a spectacular look in the fall, particularly on river banks near sources of water.

Another unique feature of the tree is the different shape of its leaves when young (linear to lanceolate) as opposed to when mature (diamond-shaped). Most trunks of the Euphrates poplar grow in a twisted fashion.

The tree is commonly found near the Euphrates and Tigris rivers, explaining its name.

Many Euphrates poplars can be found in Yarkon Park, mostly near the artificial lake. They are characterized by a conspicuous and dramatic slant of their main trunk.

The tree situated next to the Rock Garden apparently collapsed and continued growing horizontally. About 15 meters long, it extends across the lawn and, on occasion, is supported by it.

תכונות:

עץ נשיר הגדל בר בארץ, העלווה בגוון אפרפר, וצהובה-חומה בזמן הנשירה, המשווה לעץ מראה מרהיב בסתיו, בעיקר בגדות נחלים ליד מקורות מים. מאפיין ייחודי נוסף של העלים הוא ההבדל בין צורתם בהיותם צעירים (צרים וארוכים) לצורתם בהיותם בוגרים (דמוי מעוין). רוב גזעי צפצפות הפרת גדלים במעוקם.

צפצפת הפרת נפוצה בסביבות נהרות הפרת והחידקל ומכאן שמה. בגני יהושע נמצאים פריטים רבים, רובם ליד האגם המלאכותי, והם ניכרים בנטייה בולטת ומרשימה בגזע הראשי.

העץ שנמצא ליד גן הסלעים, קרס ככל הנראה והמשיך לגדול בגידול אופקי. אורכו כ-15 מטרים והוא נמשך לאורך המדשאה, ולעתים אף נתמך בה.

Taxodium distichum - Bald cypress

טקסודיון דו-טורי

Family

Cupressaceae

Origin

Southeast USA and Mexico

Location

Opposite 44 Kossovsky Street

Characteristics:

A large, uncommon tree with a distinctive stately look with its weeping boughs and leaves. A semi-deciduous tree, whose foliage often emerges in different shades of red.

Its popular name is swamp cypress.

When mature, the bald cypress has a very imposing and decorative trunk.

The tree in Yarkon Park is located near other trees belonging to same species.

טקסודיים

משפחה

דרום מזרח ארצות הברית ומקסיקו

מקור

רחוב קוסובסקי, מול בית מספר 44

מיקום

תכונות:

עץ גדול בעל מראה ציורי בולט. ענפיו ועליו בכותיים. משמש עץ נוי ואינו נפוץ.

העץ נשיר מותנה, לעתים בגוני שלכת אדומים. שמו העממי - ברוש ביצות. לטקסודיון גזע דקורטיבי מרשים מאוד בבגרותו.

העץ ממוקם בגני יהושע, ובסביבתו יש עוד עצים ממין זה.

Melaleuca lanceolata - Tea tree

מַלְלוּיָקָה אֶזְמֶלְנִית

Family	Myrtaceae	הדסיים	משפחה
Origin	Australia	אוסטרליה	מקור
Location	Yad Lebanim Garden, 63 Pinkas Street	גן יד לבנים, רחוב פנקס 63	מיקום

Characteristics:

A resilient and sturdy large shrub or small tree that does not require irrigation after taking root.

Its brush-like, cream colored flowers, which blossom in the spring and summer, attract birds.

The melaleuca in the Yad Lebanim Garden is very old, has a beautiful trunk and winding boughs, and develops in a unique form. Although the base of the trunk cracked a few years ago, it continued to grow. Part of the tree caught fire a few months ago.

The garden surrounding Yad Lebanim House is a memorial garden. Trees and shrubs were brought to the garden from different places in the country to serve as a symbol of eternal renewal and to commemorate the people thanks to whom everything blossoms and is revitalized.

תכונות:

שיח גדול או עץ קטן, עמיד וחזק. אינו זקוק להשקיה לאחר התבססותו. בעל פריחה דמוית מברשות בצבע לבן-קרם בחודשי האביב והקיץ, המושכת ציפורים.

המללויקה שבגן יד לבנים בוגר במיוחד ויש לו גזע וענפים מפותלים יפהפיים. הוא גדל בצורה ייחודית. לאחר שנשבר בבסיס הגזע לפני כמה שנים, ואף על פי כן המשיך לצמוח. חלקו נשרף לפני חודשים מספר.

הגן המקיף את בית יד לבנים הוא גן זיכרון. אל הגן הזה הובאו עצים ושיחים מרחבי הארץ כדי לשמש סמל להתחדשות תמידית, וכדי לזכור את אלה שבזכותם הכול פורח ומתחדש.

Kigelia pinnata - Sausage tree

קיגליה מנוצה

Family

Bignoniaceae

ביגנוניים

משפחה

Origin

Africa

אפריקה

מקור

Location

Yad Lebanim Garden, 60 Pinkas Street

גן יד לבנים, רחוב פנקס מול בית מספר 60

מיקום

Characteristics:

The kigelia is an uncommon tree known for its unique flowers and fruits.

Its deep maroon flowers grow on long, ropelike stalks that hang down from the boughs.

Its fruits, which are about 30 cm in length and dangle from the tree long after it blossoms, are highly unusual and have ornamental value.

The garden surrounding Yad Lebanim House is a memorial garden. Trees and shrubs were brought to the garden from different places in the country to serve as a symbol of eternal renewal and to commemorate the people thanks to whom everything blossoms and is revitalized.

תכונות:

הקיגליה הוא עץ שאינו נפוץ והוא ייחודי בזכות פרחיו ופירותיו. הפרחים הגדולים בצבע ארגמן חזק גדלים על עוקצים ארוכים, דמויי חוטים המשתלשלים מן הענפים.

גם הפירות הכבדים, באורך של כ-30 ס"מ, התלויים על העץ זמן רב לאחר הפריחה, ייחודיים ויש להם ערך קישוטי.

הגן המקיף את בית יד לבנים הוא גן זיכרון. אל הגן הזה הובאו עצים ושיחים מרחבי הארץ כדי לשמש סמל להתחדשות תמידית, וכדי לזכור את הנופלים, שבזכותם הכול פורח ומתחדש.

Ficus religiosa - Sacred ficus

פיקוס קדוש

Family

Moraceae

Origin

India and Southeast Asia

Location

97 Nordau Boulevard

תותיים

משפחה

הודו ודרום מזרח אסיה

מקור

שדרות נורדאו 97

מיקום

Characteristics:

A large evergreen that sheds its yellow-colored leaves at the end of spring and blooms again immediately thereafter.

Known to be a fast-growing tree, the sacred ficus has highly aggressive roots and succulent fruit which can produce litter.

Ficus religiosa is sacred to many people in the Far East, explaining its name.

Many ficus trees of this Species can be found along Nordau Boulevard. The one next to No. 97 produced a particularly thick trunk whose diameter is exceptionally wide and impressive. The trunk also looks as if it has protruding ribs that descend into the ground.

תכונות:

עץ ירוק-עד גדול, המשיר את עליו בסוף האביב בגוני שלכת צהובים, ומלבלב מיד לאחר מכן. בעל קצב גידול מהיר, שורשים תוקפניים במיוחד ופירות עסיסיים ומלכלכים.

הפיקוס הקדוש מקודש לרבים בארצות המזרח הרחוק ומכאן שמו.

בשדרות נורדאו גדלים פיקוסים רבים ממין זה, והעץ שליד בית מספר 97 צימח גזע עבה במיוחד בקוטר חריג ומרשים.

נוסף על כך, הגזע מאופיין במראה של צלעות הבולטות לאורכו ומשתפלות לתוך הקרקע.

Prosopis alba - White algarrobo

יִנְבוּט לָבָן

Family

Fabaceae

Origin

Southwest USA

Location

Independence Park, 240 Hayarkon Street

קטניותיים

משפחה

דרום מערב אמריקה

מקור

גן העצמאות, רחוב הירקון 240

מיקום

Characteristics:

This sculptural tree has a very dark trunk, a wide canopy when mature, and on occasion can be thorny.

In the 1970s, a group of white algarrobos were planted in Independence Park to test if they were suited to coastline conditions.

It was found that they are able to acclimate themselves to the conditions existing in Independence Park, where they have grown and become mature specimens.

The trees presently found in the park are rather short and horizontal, giving them a unique and imposing look.

תכונות:

עץ פיסולי, בעל גזע כהה מאוד, נוף רחב בבגרות, ולעתים קוצני.

בשנות השבעים של המאה העשרים נשתלה בגן העצמאות קבוצת עצי ינבוט לצורך בדיקת התאמתם לגידול בתנאי חוף ים. מתוך כך נמצא, שבתנאים הקיימים בגן העצמאות התאקלמו עצי הינבוט והם גדלו והפכו לעצים בוגרים.

כיום עצי הינבוט בגן מאופיינים בגידול נמוך ואופקי המשווה להם מראה מרשים וייחודי.

Ficus obliqua - Small-leaved fig

פִּיקוּס מְעוּקָם

Family

Moraceae

Origin

Pacific Ocean islands

Location

Independence Park, 240 Hayarkon Street

תותיים

משפחה

איי האוקיינוס השקט

מקור

גן העצמאות, רחוב הירקון 240

מיקום

Characteristics:

A large and fast-growing evergreen. Its aerial roots descend down from the trunk and branches and take root in the ground. Ficus obliqua is popularly known as the magnolia leaf ficus.

Independence Park, with its area of 15 acres, is located on a gravel hill above Tel-Aviv's seashore.

When it officially opened in 1952, the park was considered the city's largest and major park.

The name Independence Park was given to it at a planting ceremony in 1950.

It was designed by Tel-Aviv's chief horticulturist, Avraham Karavan.

תכונות:

עץ גדול, ירוק-עד בעל קצב צמיחה מהיר. שורשי אוויר משתרכים מן הגזע והענפים ומשתרשים בקרקע. הפיקוס המעוקם גם ידוע בשמו העממי: פיקוס עלה מגנוליה.

גן העצמאות ממוקם על מצוק כורכר מעל חוף ימה של תל-אביב. שטחו 60 דונם. כשמיט, הגן נפתח לקהל בשנת 1952 ונחשב בימים ההם לגן הגדול והמרכזי של העיר.

בטקס הנטיעות, בשנת 1950, ניתן לגן השם "גן העצמאות". את הגן תכנן הגנן הראשי של תל-אביב דאז, אברהם קרוון.

Delonix regia - Flame tree

צאלון נָאָה

Family Fabaceae

Origin Madagascar

Location 26 Arnon Street

משפחה קטניותיים

מקור מדגסקר

מיקום רחוב ארנון 26

Characteristics:

A large semi-deciduous tree with a wide canopy. It blooms in dazzling shades of orange and red during the summer. Its fruit – is a green-colored long and narrow pod that turns brown. The tree is sensitive to the cold.

The flame tree on Arnon Street is particularly striking due to its impressive trunk and roots that protrude above the ground.

תכונות:

עץ בעל נוף רחב, נשיר מותנה, פורח בגוני אדום-כתום בזהירות במהלך הקיץ, הפרי - תרמיל צר וארוך בצבע ירוק ההופך לחום. רגיש לקור.

הצאלון ברחוב ארנון ניכר במיוחד בגזעו הרחב ובשורשיו המרשימים והבולטים מעל פני הקרקע.

Ficus macrophylla - Moreton Bay fig

פיקוס גדול-עלים

Family Moraceae

Origin Australia

Location Gan Ha'ir, A garden on 91 Ben Gurion Boulevard

משפחה תותיים

מקור אוסטרליה

מיקום גן העיר, שדרות בן גוריון 91

Characteristics:

A huge tree with multiple and exceptionally long roots that protrude above the ground and give the tree a singular sculpture-like look.

The first ficus trees of this species were planted on Begin Road in Tel-Aviv next to the Tnuva Dairy, explaining the source of its local popular name – the Tnuva ficus.

Gan Ha'ir, established on land where Tel-Aviv's historic zoo used to be, was dedicated in the 1980s. Hadassah Garden, with its citrus grove and pool, was located here before that. The grove and pool inspired planners and a landscape architecture firm to plant citrus trees and a terraced water canal on the same site.

The mature ficus trees found in the former zoo area were preserved when the garden was created.

תכונות:

עץ בעל מִמדים ענקיים, המאופיין בשורשים רבים וארוכים במיוחד, הבולטים מעל פני הקרקע ומשווים לו אופי פיסולי ייחודי.

עצי הפיקוס הראשונים ממין זה נשתלו בדרך בגין בתל-אביב, ליד מחלֶקֶת תנובה, ומכאן כינויו העממי - פיקוס תנובה.

בשנות השמונים של המאה העשרים נחנכה גינת גן העיר, אשר נבנתה על שטחו של גן החיות ההיסטורי של תל-אביב, לפניו היה במקום גן הדסה ובו פרדס ובִּרְכָה, ששימשו השראה למתכננים ולמשרד תכנון הנוף, לנטוע בגינה זו עצי הדר ותעלת מים מדורגת.

בגן החיות היו בעבר עצי פיקוס בוגרים ששומרו בעת הקמת הגן.

Lagerstroemia indica - Crape myrtle

לָגֶסְטְרֵמְיָה הַיִּזְרְיָה

Family Lythraceae

Origin Southeast Asia and Northern Australia

Location Rabin Square

משפחה כפריים

מקור דרום מזרח אסיה וצפון אוסטרליה

מיקום כיכר רבין

Characteristics:

A small tree with pink, lush and striking blossoms. It has a sculptural and very handsome trunk which is smooth when mature, and also boasts of lovely foliage in different shades of brown.

The lagerstroemia in Rabin Square, which apparently is the largest and oldest of its kind in Tel-Aviv, features a variety of smooth and spectacularly beautiful trunks.

תכונות:

עץ קטן בעל פריחה ורודה, שופעת ומרשימה. הגזע פיסולי וציורי מאוד, חלק בבגרותו ובעל צבעי שלכת יפים בגוני חום.

הלגסטרמיה בכיכר רבין היא ככל הנראה הגדולה והבוגרת בעיר תל-אביב ולה כמה גזעים חלקים מרהיבים ביופיים.

Family

Fagaceae

אלוניים

משפחה

Origin

Southern Europe and North Africa

דרום אירופה וצפון אפריקה

מקור

Location

Rabin Square

כיכר רבין

מיקום

Characteristics:

A large evergreen that can live for many years.

The unique feature of the tree is its special bark, which is covered with cork that is usually peeled off every few years and used to manufacture cork products. The exfoliation does not cause damage to the tree.

The cork oak is not common in Israel.

The tree was brought to the country for landscaping purposes and in order to produce wine bottle stoppers, but its industrial use did not develop in Israel.

The cork oak in Rabin Square, which is apparently the only one of its species in Tel-Aviv, is a mature and especially large tree.

תכונות:

עץ גדול וירוק-עד. מאריך ימים. ייחודו של העץ בגזע המיוחד המצופה שעם שאותו נהוג לקלף בכל כמה שנים לייצור מוצרי שעם. הקילוף אינו גורם נזק לעץ.

אלון השעם אינו נפוץ בישראל, העץ הובא לארץ לשמש לנוי וגם להפקת שעם לתעשיית פקקי יין, אך לא התבסס בארץ לגידול תעשייתי. האלון בכיכר רבין הוא, ככל הנראה, העץ היחיד בעיר ממין זה, והוא בוגר וגדול במיוחד.

Ficus macrophylla - Moreton Bay fig

פיקוס גדול-עלים

Family Moraceae

Origin Australia

Location Arison Garden – 1 Pombadita Street

משפחה תותיים

מקור אוסטרליה

מיקום גן אריסון, רחוב פומבדיתא 1

Characteristics:

A huge tree with multiple and exceptionally long roots that protrude above the ground and give the tree a special sculpture-like look.

The first ficus trees of this species were planted on Begin Road in Tel-Aviv next to the Tnuva Dairy, explaining the source of its local name – the Tnuva ficus.

There are a few trees of this variety growing in the garden, all characterized by a spectacular display of roots.

תכונות:

עץ בעל ממדים ענקיים, המאופיין בשורשים רבים וארוכים במיוחד, הבולטים מעל פני הקרקע ומשווים לו אופי פיסולי ייחודי.

עצי הפיקוס הראשונים ממין זה נשתלו בדרך בגין בתל-אביב, ליד מחלבת תנובה ומכאן כינויו העממי - פיקוס תנובה.

בגן גדלים כמה עצים ממין זה ולהם מופע שורשים מרשים ומרהיב במיוחד.

Family	Moraceae
Origin	Southeast Asia
Location	Hen Boulevard

משפחה	תותיים
מקור	דרום מזרח אסיה
מיקום	שדרות ח'ן

Characteristics:

The Chinese banyan is a large and sturdy tree, resistant to extremely hot weather, disease, and pests.

When the air is humid it produces aerial roots that descend from the branches and trunks, take root in the ground and anchor the tree. These aerial roots give the tree an especially imposing look.

Chinese banyans were introduced to the city in the 1920s, serving as a distinctive green backdrop for downtown Tel Aviv-Yafo.

The tree's major drawbacks are its aggressive roots and the fact it produces succulent fruit several times a year.

After they were first planted, the Chinese banyans did not bear fruit because the hornets that pollinate them were not common to the area. They have since then made their way here, and the trees are now fruitful and often produce litter. Hen Boulevard is lined with this variety of ficus, which is characterized by a stately look and multiple, long aerial roots found along the trunks.

תכונות:

פיקוס השדרות הוא עץ גדול וחזק, עמיד בשרב, במחלות ובמזיקים. הפיקוס מצמיח באוויר הלח שורשי אוויר מן הענפים, ומן גזעים היורדים כלפי מטה, משתרשים ומעגנים את העץ. שורשי אוויר אלה מקנים לעצים מראה מרהיב.

פיקוס השדרות ניטע ברחבי תל-אביב-יפו בשנות העשרים של המאה העשרים והוא שימש שלד ירוק במיוחד במרכז העיר.

חסרונו הבולט הוא בשורשיו התוקפניים ובייצור פירות עסיסיים כמה פעמים בשנה.

בשנים הראשונות העצים לא חנטו פירות, משום שהצרעות המפרות את פיקוס השדרות לא היו בארץ, אך כשלבסוף הן מצאו את דרכן לכאן, העצים פוריים אך מלכלכים. יש כמה פיקוסים ממין זה לאורך שדרות ח'ן, והם מאופיינים בחזות מרשימה ובשורשי אוויר רבים וארוכים לאורך הגזעים.

Family

Moraceae

Origin

Tropical Africa

Location

Gan Yaacov, A garden on 6 Tarsat Boulevard

תותיים

משפחה

אפריקה הטרופית

מקור

גן יעקב, שדרות תרס"ט 6

מיקום

The three large sycamore figs in Gan Yaacov are hundreds of years old. They are remnants of many other sycamore figs which used to grow in the area and were part of an agricultural education farm run by children in the city that existed between the 1930s and 1950s. Yaacov Richter, the garden's architect, took pains to incorporate the trees in his building plans and together with Avraham Karavan, who headed the city's Tree Planting Department, managed to create a charming niche in downtown Tel-Aviv. The trunks of two of the sycamore figs sustained damage over the years, resulting in decay and lesions that formed a large hollow space inside of them.

These trees were rehabilitated a few years ago by the City Beautification Division which filled in the hollow spaces with concrete, thereby closing the lesions. The entire Garden was recently renovated by the Ahuzot HaHof company which entailed additional treatment of the trees and improved their growing conditions.

שלושת עצי השקמה הגדולים בגן יעקב, בני מאות שנים, הם שריד משקמים רבים, שגדלו בעבר באזור ושולבו בחווה חקלאית-לימודית של ילדי העיר בשנות השלושים עד החמישים במאה העשרים. אדריכל הגן, יעקב רכטר, דאג לשלבם בתכניות הבנייה, ועם אברהם קרוון, מנהל מחלקת הנטיעות, הצליח בשנת 1964 ליצור פינת חמד בלב העיר. שני גזעים של שניים מן שקמים נפגעו במהלך השנים, ועקב כך נוצרו בהם ריקבון ופצעים אשר יצרו חלל גדול. בשנים האחרונות שוקמו העצים האלה על ידי האגף לשיפור פני העיר והגזעים מולאו בבטון ובתוך כך נסגרו הפצעים. בעת האחרונה שוחזר הגן על ידי אחוזות החוף, והעצים קיבלו טיפול נוסף ושופרו תנאי גידולם.

Family

Moraceae

Origin

Tropical Africa

Location

34 King George Street

תותיים

משפחה

אפריקה הטרופית

מקור

רחוב המלך ג'ורג' 34

מיקום

The six large sycamore figs growing in the middle of the street were a subject of dispute in the 1920s – between those sought to leave them there and those who wished to pave a road in the place where they stood.

A decision was eventually made to leave the trees intact and incorporate them in the plan of the new road, which was paved by young women from the "Women Workers' Farm."

The trees were rescued and have since provided shade to scores of passersby.

ששת עצי השקמה הגדלים במרכז הכביש היו בשנות העשרים של המאה העשרים נושא למאבק, האם להשאירם במקומם או לסלול במקומם כביש. לבסוף הוחלט להשאירם ולשלבם בתכנון הכביש החדש, שנסלל בשנת 1925 על ידי בנות "משק הפועלות".

השקמים ניצלו ושירתו עוברי אורח רבים שחסו בצלם.

Chorisia insignis - Bottle tree

כורִיזְיָה בִּקְבוּקִית

Family

Malvaceae

בומבקיים

משפחה

Origin

Argentina, Peru

ארגנטינה, פרו

מקור

Location

Gan Yalkut HaRoim, 31 Nachlat Yitzhak Street

גן ילקוט הרועים, רחוב נחלת יצחק 31

מיקום

Characteristics:

The tree has a particularly thick trunk reminiscent of the shape of a bottle, explaining its common name.

Its green bark is covered with large, sharp thorn.

The shape of the chorisia's fruit is reminiscent of an avocado.

After it ripens, it opens up and splits, releasing seeds cradled in silky, cotton-like hairs.

There are a few trees of this variety in Gan Yalkut HaRoim, which were planted in 2002 when it underwent renovation.

תכונות:

העץ מאופיין בגזע מעובה במיוחד המקנה לו צורה של בקבוק ומכאן שמו. צבע הגזע ירוק והוא בעל קוצים גדולים וחדים.

פרי הכוריזיה מזכיר בצורתו את האבוקדו. לאחר הבשלתו הוא נפתח ובוקע ממנו צמר גפן, שבו נמצאים הזרעים.

בגן ילקוט הרועים יש כמה עצים ממין זה, אשר נשתלו בשנת 2002 בעת שדרוג הגן.

Family Tamaricaceae

Origin Sahara and Sudanese deserts, grows in the wild in Israel

Location 43 Bizaron Street

משפחה אשליים

מקור מדבריות סהרה וסודן, בר בארץ

מיקום רחוב ביצרון 43

Characteristics:

The Athel tamarisk is able to withstand harsh growing conditions. It is one of a few wide-canopy trees capable of surviving near the seashore thanks to its high resistance to the salty ocean spray.

The large tamarisk on 43 Bizaron Street is surrounded by a garden established by the Tel Aviv-Yafo Municipality.

It was recently damaged by strong winds and there was concern about its viability due to the crack in the base of the trunk. After it was examined, a decision was made to rehabilitate and preserve the tree.

Its rehabilitation, which was overseen by a construction engineer and an agronomist, entailed reinforcement of the tree's frame using screw rods and cables, in addition to applying polyurethane on the affected wall of the trunk.

תכונות:

עמיד בתנאים קשים. אשל הפרקים הוא מן העצים הבוודיים בעלי נוף רחב, המסוגל לשרוד בקרבת חוף הים בזכות עמידותו הגבוהה ברסס ים מלוח. ברחוב ביצרון 43 נמצא אשל גדול, אשר סביבו הקימה העירייה גן.

בעת האחרונה נפגע העץ מרוחות חזקות והיה חשש לחייו, משום שבסיס הגזע נסדק. לאחר בדיקה הוחלט לשקם אותו ולשמר. במסגרת השיקום בהנחיות קונסטרוקטור ואגרונום, חוזק שלד העץ במוטות הברגה וכבלים ונמרח פוליאוריטן בדופן הגזע הפגוע.

Washingtonia robusta - Washington palm

וְשִׁינְגִטוֹנִיָּה חֲסוֹנָה

Family Arecaceae

Origin North America

Location HaShefeyla Street

משפחה דקליים

מקור אמריקה הצפונית

מיקום רחוב השפלה

Characteristics:

A tall, strong and resilient palm tree with a conspicuous presence along the coast due to its high resistance to the salty ocean spray.

The Washington palm was brought to the country at the end of the 19th century.

Five of these trees were planted along HaShefeyla Street in 1927. They decorated the path leading to the entrance to the 1920s fairgrounds which featured, among others, an amusement park and various pavilions.

In 1934, after the original venue became too small to continue serving its purpose, the Tel-Aviv Municipality built a new trade show and convention center at the current fairgrounds location.

The four tall Washington palms on HaShefeyla Street are remnants of that period.

תכונות:

עץ דקל גבוה, חסון וחזק, הבולט בנוכחותו לאורך חוף הים בגלל עמידותו הגבוהה ברסס ים.

עצי הוושִינגטוניה הובאו לארץ בסוף המאה התשע עשרה. בשנת 1927 ניטעו ברחוב השפלה חמישה עצי ושינגטוניה חסונה. העצים האלה היו חלק משביל הכניסה לקריית הירידים של שנות העשרים במאה העשרים. במקום היו לונה-פארק, ביתני תצוגה ועוד.

בשנת 1934, לאחר שהמקום היה צר מלהכיל, הקימה עיריית תל-אביב-יפו את קריית הירידים במגרשי התערוכה הנוכחיים. ארבעת עצי הוושִינגטוניה הגבוהים ברחוב השפלה, משמשים שריד לימים ההם.

Eucalyptus citriodora - Lemon-scented gum

אֵיקָלִיפְטוּס לִימוֹנִי

Family

Myrtaceae

Origin

Australia

Location

The corner of Hashalom Road and Oded Street

הדסיים

משפחה

אוסטרליה

מקור

דרך השלום פינת עודד

מיקום

Characteristics:

An evergreen that requires little water.

The leaves of this tree contain aromatic oils that release a lemon-like scent when crushed, explaining its common name.

It has a smooth, grayish-white bark, occasionally dotted with pinkish spots.

The lemon-scented gum is characterized by a very tall, upright trunk with hardly any canopy. Most of the canopy is found on the upper part of the tree.

Other stately trees of this variety grow along Hashalom Road, between Oded Street and Wolfson Park.

תכונות:

עץ ירוק-עד, חסכן במים. בעלי האיקליפטוס הלימוני יש שמנים אתריים המפיצים ריח לימון כשממוללים אותם ומכאן שמו.

בעל קליפה חלקה בגוון לבן-אפרפר, לעתים בכתמי צבע ורדרדים. האיקליפטוס הלימוני מאופיין בגזע זקוף, הנישא לגובה רב. כמעט אין בו נוף עלים. עיקר הנוף נמצא בחלקו העליון.

עצים מרשימים נוספים ממין זה גדלים בדרך השלום, בין רחוב עודד לפארק וולפסון.

Faidherbia albida - White acacia

שיטה מלבינה

Family

Fabaceae

Origin

East Africa and the Middle East

Location

3 Yehieli Street

מזרח אפריקה והמזרח התיכון

רחוב יחיאלי 3

שיטנים

משפחה

מקור

מיקום

Characteristics:

A large tree that grows in the wild in Israel and has a whitish bark and yellowish flowers.

It produces very deep roots in search of groundwater. The white acacia on Yehieli Street grows next to the Suzanne Dellal Centre in the Neve Tzedek neighborhood, where the Alliance School was once located.

The tree remained intact during the construction works carried out at the Centre in the 1980s.

תכונות:

עץ הגדל בר בארץ. בעל קליפת גזע לבנבנה ופרחים צהבהבים. השיטה מעמיקה שורשים מאוד בחיפושיה אחרי מי תהום.

השיטה ברחוב יחיאלי גדלה ליד מתחם סוזן דלל שבשכונת נווה צדק, בשטח שהיה בעבר בית הספר אליאנס.

בעת פיתוח מרכז סוזן דלל בשנות השמונים העץ נשאר במקומו.

Family

Myrtaceae

Origin

Australia

Location

"HaTachana" - The Old Train Station Complex
Next to Neve Tzedek
The corner of Kaufman Street and Hamered Street

Characteristics:

A large evergreen that requires little water.

Its bark is smooth and multicolored.

The narrow side of the leaves angles away from the sun to conserve moisture.

The two red gums growing at the Old Train Station complex were planted towards the end of the 19th century in order to dry the swamps in the area and build a train station.

The tree in the photographs stands next to the terminal building, currently called Building 4.

The historic train station complex was recently renovated and painstakingly restored. It has become an entertainment, culture and recreation area in the city of Tel Aviv-Yafo.

הדסיים

משפחה

אוסטרליה

מקור

מתחם התחנה ליד נווה צדק
רחוב קויפמן פינת המרד

מיקום

תכונות:

עץ גדול קמדים, ירוק-עד, חסכוני במים. קליפת הגזע חלקה ובעלת צבעים מגוונים. העלים מפנים את צדם הצר לשמש, ובתוך כך מפחיתים את איבוד המים.

עצי איקליפטוס המקור הגדלים במתחם התחנה נשתלו לקראת סוף המאה התשע עשרה מתוך מטרה לייבש את הביצות שהיו במקום ולבנות תחנת רכבת.

האיִקְלִיפְטוּס בתמונות נמצא צמוד למבנה הטרמינל, הנקרא היום מבנה מספר 4.

מתחם התחנה ההיסטורי שוקם בעת האחרונה ושוחזר בקפדנות רבה. יתר על כן, המתחם נהפך למרכז בילוי, תרבות ופנאי מרכזי בעיר תל-אביב-יפו.

1910 - צלם לא ידוע

Family	Moraceae	משפחה	תותיים
Origin	India and the tropical areas in Southeast Asia	מקור	הודו והאזורים הטרופיים של דרום מזרח אסיה
Location	American-German Colony 14 Beer-Hoffmann Street	מיקום	המושבה האמריקנית-גרמנית, רחוב בר הופמן 14

Characteristics:

The ficus benghalensis is a large and sturdy evergreen resistant to disease and pests.

The tree produces many aerial roots, particularly when it grows in humid areas. They thicken into woody trunks that take root in the ground, thereby supporting the tree's spread across an especially wide area. Banyans are long-lived trees, and the mesh of their aerial roots and trunks create a unique and splendid sight.

The building on 14 Beer-Hoffmann Street originally served as the Park Hotel at the end of the 19th century. The hotel's proprietor, a Russian baron named Plato von Ustinov, planted a splendid garden in the yard.

As the story goes, the banyan in the garden was produced from a shoot – a genetic reproduction of the mother plant that was taken from the banyan at Mikve Yisrael. The streets of the American-German Colony underwent upgrading in 2009, at which time the preservation of the buildings also began.

תכונות:

פיקוס בנגלי הוא עץ ירוק-עד גדול וחזק ובעל עמידות במחלות ובמזיקים. העץ מצמיח שורשי אוויר רבים, בעיקר כאשר הוא גדל באזורים לחים, ואלה מתעבים לגזעים המשתרשים בקרקע ובתוך כך תומכים בהתפשטות העץ על שטח רחב במיוחד. העץ מאריך ימים, ומערכת שורשי האוויר וגזעיו יוצרים מופע ייחודי ומרשים.

במבנה שברחוב בר הופמן 14, נפתח בסוף המאה התשע עשרה מלון "פארק". בעל המלון, ברון רוסי ושמו פלטון פון אוסטינוב, נטע במקום גן מרשים, ומסופר שהפיקוס הבנגלי במקום גדל מייחור - שכפול גנטי של צמח האם, שנלקח מן הפיקוס הבנגלי שבמקווה ישראל.

בשנת 2009 שוקמו הרחובות במושבה והחל תהליך של שימור המבנים.

Ziziphus spina-christi - Christ's thorn

שיזף מצוי

Family Rhamnaceae

Origin Africa

Location 16 Asa Kadmoni Street

משפחה אשחריים

מקור אפריקה

מיקום רחוב אסא קדמוני 16

Characteristics:

A prickly and dense medium-sized semi-deciduous tree, which blossoms between the spring and fall in a few different waves, producing pale yellow flowers. Its fruit is edible, but typically not of high quality. The tree is long-lived and able to withstand extreme growing conditions. The source of its scientific name – ziziphus spina-christi – is associated with religious sources, according to which the crown of thorns worn by Jesus when he was crucified was made from this tree.

In Arabic this species is called "dom," explaining its similar-sounding name in Hebrew – "Etz Hadomim."

Although the Christ's thorn does not draw attention when in full bloom, it does however attract a wide variety of pollinators, including Lycaenidae butterflies, which feed on pollen and pollinate the trees. These pollinators are a source of food for many insect-eating birds such as the great tit and bulbul as well as migrating birds like warblers and flycatchers. Some very old Christ thorns grow in the garden on Asa Kadmoni Street in Kfar Shalem, characterized by winding, decorative and impressive trunks.

תכונות:

עץ בינוני קוצני וסבוכ, נשיר מותנה. פורח מן האביב עד הסתיו בכמה גלי פריחה בגוני צהוב בהיר. פריו אכיל, אך לרוב אינו משובח. מאריך ימים ועמיד בתנאים קיצוניים. מקור שמו המדעי, "קוצי המשיח", במסורת, שלפיה מן העץ הזה נעשה זר הקוצים שעל ראשו של ישו בצליבתו. הסוג שיזף נקרא בערבית דום, ומכאן שמו העממי בעברית: עץ הדומים.

פריחת השיזף אינה מושכת את העין, אך מושכת מגוון גדול של מאביקים ובהם פרפרים כגון כחיליים, הניזונים מאבקנים ומאביקים את העצים. החרקים הללו משמשים מקור מזון למגוון ציפורים אוכלות חרקים כמו ירגזי, בולבול וציפורים נודדות כגון סבכיים וחטפיות.

בגן שברחוב אסא קדמוני שבכפר שלם גדלים כמה עצי שיזף מבוגרים מאוד, בעלי גזעים נפתלים, קישוטיים ומרשימים במיוחד.

Ficus sycomorus - Sycamore fig

פיקוס השקמה

Family Moraceae

Origin Tropical Africa

Location 28 Tzhihatli Street

משפחה תותיים

מקור אפריקה הטרופית

מיקום רחוב ציהתלי 28

Characteristics:

A very large and handsome tree, one of the oldest in the city. Over the years a large hollow space developed inside the tree that attracted pests, diseases and even vandals. The tree was treated and rehabilitated about 15 years ago by the Tel Aviv-Yafo Municipality, through the City Beautification Division.

The treatment included cleaning up the waste, removing the brittle tissue, applying a substance that slows down the decay of the tree's cells, and spreading cold tar on the inside wall. To reinforce the tree's frame and avoid extensive pruning that can compromise its beauty, a steel pipe was installed that ascends from the ground up into the main boughs, from which metal cables were stretched across the tree to support the heavy branches. Finally, to thwart access to the hollow part of the trunk, the opening was closed using a steel plate.

תכונות:

עץ גדול במיוחד ומרשים במבנהו, ואחד העצים המבוגרים בעיר.

במשך השנים נפער בגזע העץ חלל גדול ששימש פתח למזיקים, למחלות ואף לוונדליזם.

לפני כ-15 שנים עבר העץ טיפול ושוקם על ידי עיריית תל-אביב-יפו, באמצעות האגף לשיפור פני העיר. במסגרת הטיפול נוקתה הפסולת, הוסרה הרקמה הפריכה, נמרח חומר המאט את ריקבון תאי העץ, וזפת קר נמרח בדופן הפנימי של העץ. לצורך חיזוק שלד העץ והימנעות מגיזום חזק ומפגיעה ביופיו של העץ, הותקן צינור פלדה, העולה מן הקרקע לתוך הענפים הראשיים, וממנו נמתחו כבלי מתכת שתומכים בענפים הכבדים. לסיום, כדי להקשות על הגישה לתוך חלל הגזע, נסגר הפתח בלוח פלדה.

Family Fabaceae

Origin Southwest USA

Location Davidoff Garden, 161 Jerusalem Boulevard

Characteristics:

This sculptural tree has a very dark trunk, a wide canopy when mature, and on occasion can be thorny.

There is a cluster of four stately white algarrobos at the Davidoff Garden, which have sculpture-like trunks that are especially wide and dark in color.

משפחה קטניותיים

מקור דרום - מערב אמריקה

מיקום גן דווידוף, שדרות ירושלים 161

תכונות:

עץ פיסולי. בעל גזע כהה מאוד.
בעל נוף רחב בבגרות, ולעתים קוצני.

בגן דווידוף נמצא מקבץ של ארבעה עצי ינבוט מרשימים,
בעלי גזעים פיסוליים, עבים וכהים במיוחד.

ביבליוגרפיה לפי סדר א-ב | Bibliography (Hebrew)

- אגמון, ר', 1996 קטלוג עצים, משתלות גבעת ברנר
- יהב ד' 2009, בעקבות עצי השקמים הנכחדים
- עיריית תל-אביב-יפו, 1981, הצמחיה בגן יד לבנים, חוברת
- פהאן, ד'. הלר, ד'. אבישי, מ' 1999, מגדיר לצמחי התרבות בישראל, הוצאת הקיבוץ המאוחד
- פינס, נ' 2008 עצי נוי בישראל
- ריקליון, ע'. זיידאן, ס'. גולדרינג, י'. 2008, 101 עצים מופלאים, הוצאת עם עובד